

društvo za promicanje književnosti na novim medijima >>> zagreb
ivanečka 15 ::: 10000 zagreb ::: tel +385 1 3643893 ::: info@dpkm.org
OIB 62776334004 ::: IBAN hr1223600001101640988 ::: www.dpkm.org

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
DRUŠTVA ZA PROMICANJE KNJIŽEVNOSTI
NA NOVIM MEDIJIMA
ZA 2023. GODINU**

UVOD

Temeljna djelatnost DPKM-a kao neprofitne udruge usmjerena je na razvoj i unapređenje čitanja u digitalnom okruženju, s naglaskom na distribuciju suvremenih ostvarenja hrvatske književnosti nekomercijalnog predznaka. Od samog osnivanja 2000. godine velika pažnja je bila posvećena tome da se pritom poštuju svi nakladnički standardi te da to djelovanje nikad ne bude u konkurentskom odnosu spram komercijalnih nakladnika, već isključivo komplementarnom. Djelatnost DPKM-a od samih početaka račva se u tri smjera: kao prvo, to je bila elementarna popularizacija same e-knjige među čitateljima i autorima; kao drugo, to je bilo zagovaranje njezinog ravnopravnog statusa s tiskanom knjigom u kulturnim politikama nadležnih institucija (ponajprije Ministarstva kulture i medija RH); kao treće i najvažnije, ustrajno objavljivanje besplatno dostupnih e-izdanja domaćih autora (projekt BEK), posebice s naglaskom na nekomercijalne književne rodove i vrste kao što su poezija i kratke proze – budući da početkom 21. stoljeća hrvatski komercijalni nakladnici naprosto nisu objavljivali suvremenu hrvatsku književnost u e-izdanjima. U zadnjih desetak godina porastao je broj komercijalnih e-izdanja hrvatskih autora, ali još uvijek usporedno objavljivanje i tiskanog i elektroničkog izdanja nije nakladnički standard, kao što nije ni naknadno objavljivanje e-izdanja prethodno objavljenih tiskanih naslova. S te strane je projekt i dalje neophodan kako domaćoj čitateljskoj publici tako i domaćoj književnoj sceni, odnosno domaćim autorima. Važno je napomenuti da je od 325 DPKM-ovih objavljenih naslova domaćih autora gotovo stotinu (višestruko) nagrađivano.

Prema podacima objavljenim u „Istraživanju tržišta knjiga u RH“ (Karika, travanj 2024.) znamo da sadržaje na internetu čita 72% populacije. I dok 1% populacije RH kupuje e-knjige, čak 6% čita samo besplatne e-knjige. Ti postoci su znatno veći za mlade (16-25, 17%) i visokoobrazovane (10%) osobe. Toj brojnoj skupini građana RH projekt BEK omogućava da kvalitetnije zadovolje svoje čitateljske potrebe. Ova čitateljska skupina je primarna ciljana skupina projekta. Druga su suvremene hrvatske autorice i autori, budući da su njihovi naslovi nekomercijalnog predznaka često slabo dostupni ili čak i nedostupni u knjižarskoj mreži. Projekt BEK im omogućava pristup masovnoj čitateljskoj publici, koji ponajbolje ilustrira zbirni podatak o čitanosti e-knjiga objavljenih u okviru projekta: samo deset najčitanijih naslova suvremenog hrvatskog pjesništva preuzeto je ili čitano više od 190.000 puta, a proznih čak više od 258.000 puta. A o visokoj kvaliteti objavljenih naslova svjedoči i to što, primjerice, uključuju 70 naslova dobitnika „malog“ i „velikog“ Gorana, kao i 24 naslova 9 dobitnika Kvirina za ukupni prinos te 32 naslov 17 dobitnika Kvirina za mlade pjesnike.

Budući da je projekt BEK jedinstven na području RH, možemo napraviti jedino uvjetnu usporedbu kako bismo stekli okvirni dojam o uspješnosti projekta u distribuciji e-knjiga, odnosno o doprinosu dostupnosti čitateljskih materijala u digitalnom okruženju građanima RH, i to s najvećim domaćim knjižničnim sustavom – onim zagrebačkim (Knjižnice grada Zagreba) – koji je u 2022. zabilježio 30.634 posudbe e-knjiga. S druge strane, DPKM je kroz projekt BEK tijekom 2022. godine distribuirao svojim korisnicima 73.105 e-knjiga (ePUB, PDF, MOBI), a njih još 117.272 čitano je online (podsjećamo da DPKM-ove e-knjige nisu zaštićene DRM-om – što znači da korisnici mogu preuzete e-knjige umnažati i dijeliti s drugima).

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA

Red. br.	PRIHODI	Računski plan	2023.
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	31	729,21
2.	Prihodi od imovine	34	0,03
3.	Prihodi od donacija	35	30.943,04
UKUPNI PRIHODI ZA 2023.			31.972,28

Red. br.	RASHODI	Računski plan	2023.
1.	Rashodi za radnike	41	10.320,00
2.	Materijalni rashodi	42	21.140,40
3.	Financijski rashodi	44	207,34
4.	Ostali rashodi	46	97,29
UKUPNI RASHODI ZA 2023.			31.765,03

IZVJEŠTAJ O ZADUŽIVANJU I OTPLATI

Za ostvarivanje godišnjeg programa rada, kao i prethodnih godina, nisu bila planirana zaduživanja. Društvo nema prethodnih zaduženja, tako da ne postoje niti otplate.

OBRAZLOŽENJE PRIHODA I RAQSHODA

OBRAZLOŽENJE SKUPINE PRIHODA 31

Prihodi su ostvareni od prodaje licenci za posudbu e-knjiga javnim knjižnicama.

OBRAZLOŽENJE SKUPINE PRIHODA 34

Prihodi od imovine su kamate na sredstva na poslovnom računu.

OBRAZLOŽENJE SKUPINE PRIHODA 35

Ostvarili smo prihode od donacija od Ministarstva kulture RH, Grada Zagreba, Zaklade Kultura nova te od donacija od građana.

OBRAZLOŽENJE SKUPINE RASHODA 41

U ovoj skupini rashoda imali smo 12 plaća na ugovorima o radu na određeno za voditelja projekta i pomoćnicu voditelja projekta, a pokrivena su od donacije Zaklade Kultura nova.

OBRAZLOŽENJE SKUPINE RASHODA 42

Većina rashoda iz ove skupine odnosi se na troškove drugog dohotka i njime su obuhvaćene autorske naknade za izdavački program kojim je obuhvaćeno 30 novih naslova te naknade po ugovoru o djelu kojima su obuhvaćeni urednički i administrativni poslovi (CMS), a manji dio na razvoj i redovno održavanje mrežnih stranica i CMS-a, knjigovodstveni servis te webhosting i domene.

OBRAZLOŽENJE SKUPINE RASHODA 44

Financijski rashodi su troškovi bankarskih usluga i usluga platnog prometa.

OBRAZLOŽENJE SKUPINE RASHODA 46

Ostali rashodi su troškovi za porezna davanja.